

CAMPANER

PREMSA
CAMPANER

publicació de l'O.C.B.

Setembre - Octubre 1993

Any XI. Número 70

S'ha acabat l'estiu

REPORTATGE:

BALLS, REVETLES I FESTES

Contat per: Madò JoanaAina Bisquerra "Biela"

CAMPANET

Revista Bimestral

Edita:

Obra Cultural Balear
Delegació de Campanet

Coordinator:

Antònia Bennàsser Capó

Equip de Redacció:

Joan Buades
Bartomeu Martorell
Jaume Morell
Damià Pons
Miquel Vives
Jaume Ordines

Col·laboradors:

Bartomeu J. Barceló
Margalida Crespi
Francesca Capellà
Damià Ferrà-Ponç
Antoni Gómez
Francesca Reinés
Magdalena Alzamora
Gerònia Beltran
Pere Antoni Reinés
Catalina Valriu
Isabel Alcover

Fotografia:

Pere March
Jaume Morell
Jaume Nadal
Antoni Morey
Sebastià Reinés
Arxiu Rev. Campanet

Dibuixos:

Joan Martorell
Rafel Pons
Antoni Ripoll
Joan Amengual
Bartomeu Pons

Portada:

Antoni Morey

Impressió:

ETIRRENA, S.A. TEL. 96 92 12

Dipòsit Legal:
P.M. 659/1982

Domicili:

Camí de Son Cabot s/n
Tfn.: 51 62 39

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

SUMARI

	Pàgs
Editorial _____	3
Germandat dels donants de sang _____	3
Noticiari _____	4, 9
Presentació del llibre de Joan Buades _____	10
De jove a jove _____	11
Anau alerta amb els lladres _____	12
Reportatge: Balls, revetles i festes _____	13, 20
El paper dels pares en la prevenció de les drogues _____	21
La boda de l'any _____	22, 23
Poemes i gloses _____	24
La nostra biblioteca _____	25
Recuperem la nostra fesomia _____	26
Còmics _____	27
Bona cuina _____	28
Bàquet _____	29
Agenda de la Vila _____	30

Tot Gust

San Miquel, 79 - Tel. 51 64 49

CAMPANET

la tenda de moda

ADOMAR

ALTA FIDELITAT DIGITAL

JOAN MARTORELL MARTORELL

CAMPANET

Carrer Petxino, 9 - 1º. - Tel. 51 63 62

ESPECIALITAT EN MUNTATGES D'EQUIPS DE MÚSICA D'ALTA FIDELITAT DIGITAL PER: CAFÉS, PUBS, VIVENDES I COTXES DES D'UN SIMPLE ALTAVEU A L'EQUIP MÉS COMPLET DE MÚSICA. LECTORS DE COMPACT DISC, PLETINES, EQUALITZADORS, PREVIS, MESCLADORS, ETAPES DE POTÈNCIA, ALTAVEUS DE DUES I TRES VIES, BAIXOS I SUB-BAIXOS

EDITORIAL

Tots els qui treballam per tirar endavant aquesta revista tenim aquests dies motius per congratular-nos. Un dels nostres col.laboradors habituals i antics, en Joan Buades, ha acabat de publicar, dins la col.lecció "Pla de Tel", un interessantíssim estudi de l'emigració de campaneters a Amèrica, el qual fou presentat per les festes de Sant Miquel, amb una assistència massiva de públic.

Aquesta gran feina d'investigació d'en Joan és un aspecte més de la seva vocació d'estudi de la vida social del nostre poble, una vocació que

la seva col.laboració amb estudis de demografia i història a la revista ha demostrat prou clarament i que connecta també amb l'esperit de la revista, amb la voluntat d'informar els campaneters tant dels fets actuals com del seu passat.

La importància del fet històric de l'emigració a Amèrica bé es mereixia un llibre com el que s'acaba d'editar i una acollida com la que sembla tenir. No cal dir que el fet que una aportació tan valuosa a la recuperació de la nostra història parteixi d'un dels nostres col.laboradors ens omple de satisfacció. Enhorabona, Joan!

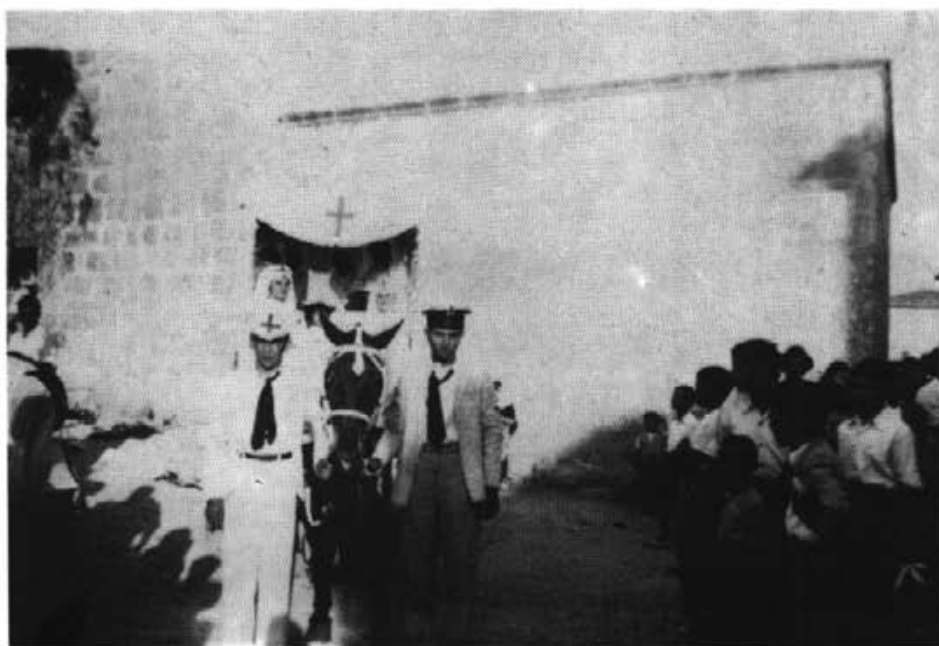
GERMANDAT DELS DONANTS DE SANG DE MALLORCA

El poble de Campanet fa molts anys que recolza aquesta Associació dels donants de sang de Mallorca.

El dia 19 de Setembre es va celebrar la trobada a Pollença; hi va participar tota la comarca d'Inca, i per tal cosa Campanet hi va assistir. Cal destacar la gentada i la participació que va moure aquesta important trobada. Va començar amb una missa solemne, seguidament es va fer entrega de les insígnies i dels regals als donants de sang i medis de comunicació; foren entregats per les autoritats i col.laboradors d'aquesta Associació.

Els donants de sang complien els 10 anys seguits d'aquesta important tasca. De Campanet eren: Francesca Pons "Eresta". Molt més d'admirar, foren els que en compliren 25 anys, que amb esforç i coratge ho han aconseguit: són Magdalena Pons "Tomassa", Critòfol Palou "Xineta" i Jaume Bennasar "Gallet". Tancaren l'acte amb un bon refrigeri.

El dia 26 de Setembre celebraren la gran diada: GRAN DIADA DE LLUC-93. És la manifestació pública més important d'aquesta Associació. Hi participaren les primeres autori-

Representant amb una carrossa la Creu Roja. Any 1.934

tats de la nostra Comunitat també quasi tots els batles i pobles de Mallorca.

Des de la Revista volem encoratjar a tots els donants de sang, espe-

cialment als de Campanet. També donar les gràcies a l'Associació per la amabilitat i l'atenció que va tenir envers la nostra revista CAMPANET.

LA BIBLIOTECA INFORMA:

El mes de setembre, el fons de la biblioteca s'ha incrementat amb 398 volums, que tracten temes diversos. Aquests llibres procedeixen dels organismes següents:

Ministeri de Cultura: 341

Govern Balear: 57

Centre Coordinador: 24

Ajuntament de Campanet: 5

Les activitats de la biblioteca -tallers de llegums, de punts de llibres, etc.- han estat incloses en el programa d'activitats extraescolars i es duran a terme els dimarts i els dijous. Dia 5 d'octubre, es va inaugurar l'hora del conte amb de Na Catalina Contacontes. Hi va haver una gran participació ja que hi assistiren uns 50 nins.

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS AL COL·LEGI PÚBLIC

NIVELL Educació Infantil	de 16 a 17 h. Jocs simbòlics Psicomoricitat	De 16 a 17 h. Jocs a la Biblioteca Municipal	De 16 17 h. Jocs simbòlics	De 16 a 17 h. Jocs a la Biblioteca Municipal
Cicle Inicial	Vocalització Gimnàstica rítmica	Taller de Plàstica 1	Música	Jocs a la Biblioteca Municipal
Cicle Mitjà	Vocalització Gimnàstica Rítmica	Taller de Plàstica 1	Teatre 1	Taller de Plàstica 3
Cicle Superior	Confecció Estany Vocalització DILLUNS	Música DIMARTS	Teatre 1 DIMECRES	Taller de Plàstica 3 DIJOUS
NIVELL Educació Infantil[De 17 a 18 h. Jocs simbòlics Psicomotricitat	De 17 a 18 h. Jocs a la Biblioteca Municipal	De 17 a 18 h. Jocs simbòlics	De 17 a 18 h. Jocs a la Biblioteca Municipal
Cicle Inicial	Gimnàstica Rítmica	Taller de Plàstica 2	Teatre 2	Jocs a la Biblioteca Municipal
Cicle Mitjà	Gimnàstica Rítmica	Taller de Plàstica 2	Música Teatre 2	Taller de Plàstica 3
Cicle Superior	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	Taller de Plàstica 3 DIJOUS

El Consell Escolar de col·legi Llorenç Riber va aprovar un pla d'activitats extraescolars per omplir les hores de capvespre que, amb el nou horari intensiu, quedaven lliures. En aquest

programa s'hi han implicat l'Ajuntament i l'APA, que patrocinen les activitats.

-Esports: es practicaran i aprendran, a partir de les cinc. Estan organitzats per l'Ajuntament per mitjà de les Escoles de Bàsquet, tennis i futbol. Demanau informació a les dependències municipals. Telèfon 51 60 05

-Coral: Tots els alumnes, interessats en participar-hi, s'han de presentar el dia 4 d'octubre a les 16 hores a l'escola.

-Tallers de Plàstica: modelat, fang, reciclatge, enquadernació, impressió...

-Els Jocs a la Biblioteca són competència de l'àrea de Cultura de l'Ajuntament. Són gratuïts i es faran a la Biblioteca municipal. Començaran el dimarts dia 5 d'octubre.

-Curset d'anglès: Posau-vos en contacte amb els responsables de l'Acadèmica International School. Telèfon 50 58 20.

FINALITZA EL CURS DE NATACIO I EL DE JARDINERIA I COMENCEN ALTRES CURSETS

El dissabte 4 de setembre es va fer la festa de cloenda del curs de natació que durant els mesos de juliol i agost s'han anat desenrotllant a la piscina municipal. Els participants al curs varen demostrar el que havien après nedant en diversos estils i fins i tot es va muntar un petit exercici de natació sincronitzada.

Al curs, hi assistiren uns 200 alumnes, repartits en horaris de matí i vespre. Per organitzar-lo, l'Ajuntament ha rebut una ajuda de la Conselleria de Cultura.

A mitjan setembre va acabar el curset de jardineria que ha estat impartit per en Pere Martorell i al qual hi han assistit una desena d'alumnes. Aquest curs, que tenia un cost de 500.000 PTA, ha estat subvencionat per la Conselleria d'Agricultura. Els alumnes han practicat sobretot a la zona de la piscina, a la qual s'hi ha sembrat gespa, i als voltants de l'escola.

Per altra banda, s'han posat ja en marxa diversos cursets que solen coincidir amb el període escolar: les classes de llenguatge musical de l'Escola Municipal de Música, el curset de tennis -amb una ajuda de la Conselleria de Cultura- i, com a novetat, l'Escola de Bàsquet Campanet.

ENGUANY NO HI HAURÀ ESCOLA D'ADULTS

Parlant de cursos, s'ha de dir que aquest curs 1993-94 no s'impartiran les classes d'alfabetització i graduat escolar per a adults que es varen posar en marxa l'any passat. El Ministeri d'Educació i Ciència no ha concedit l'ajuda que el curs anterior va atorgar a l'Ajuntament, que va ser de 750.000 PTA i, per tant, no es podran repetir aquests cursos. Tampoc no es farà el curs d'usuaris d'ordinador perquè l'INEM també ha denegat l'ajuda sol·licitada per l'Ajuntament. L'any passat, l'INEM va concedir 2.600.000 PTA per a aquest curs.

Com es pot observar, les restriccions econòmiques per part d'aquests organismes estatals són fortes i Campanet n'ha sortit, en aquest aspecte, molt perjudicat.

HOMENATGE A LA VELLESA

El dia de Sant Miquel es va celebrar el tradicional homenatge a la vellesa. Després de l'ofici solemne, la Coral Sant Miquel va oferir un petit recital i, a continuació, després d'uns parlaments del delegat de zona de "la Caixa", el batle i el president de l'Associació de la 3ª Edat, es varen donar plaques commemoratives al matrimoni, l'home i la dona de més edat.

A la sortida de l'Església, la Unió Musical de Campanet va interpretar diverses peces musicals i després es varen oferir obsequis i un refrigeri als majors, a la Llar de la 3ª Edat.

FIDEUS AJORNATS

La fidevada, que estava prevista per al divendres dia 24 de setembre, es va haver de suspendre a causa del mal temps i es va depassar per al divendres dia 11 d'octubre. Encara que semblava que hi havia més poca gent que els altres anys, de fet es varen consumir 50 quilos de fideus, aproximadament com l'any passat. Com sempre, l'amo en Toni Biana -amb uns quants ajudants- es va encarregar d'elaborar uns fideus que varen ser ben gustosos.

REVETLA CAMPANETERA

La Revetla Campanetera, el dia 1 d'octubre, com cada any, va tornar organitzar la trobada de distints grups de balls mallorquins.

Cada any la festa es feia a "Son Puça"; aquest any s'ha fet a sa plaça Major. A causa de la brusca que quasi no caia a terra; els grups i la gent es desplaçaren a la Sala de Cultura i seguiren cantant i

Papereria "ES TRIQUET"

Pl. Major, 10
Tel. 51 68 30

SONDEIGS I ESTUDIS GEOTÈCNICS

**SONDEOS Y ESTUDIOS
GEOTECNICOS**

≡ JUANANT ≡

Sant Victorià, 5 - Tel. 51 60 02 - 07310 CAMPANET - Mallorca

ballant. Per acabar hi va haver un bon refrigeri.

ACTIVITATS DE LA 3^a EDAT

La 3^a Edat segueix amb més marxa que mai. Des del mes de maig al juny s'han fet aquestes excursions i activitats: dia 24 de març visitaren Lluçmajor, Campos i "Bonicactus" de Ses Salines.

El mes d'abril visitaren les instal·lacions i el poble de Vilafranca, passaren per Manacor i anaren a la fàbrica de Perles Manacor i a Porto Cristo. De tornada s'aturaren a Can Picafort.

El mes de maig tornen partir altra vegada a Porto Cristo; visiten les coves dels Hams.

El dia 28 de maig organitzaren una conferència. El tema fou JOAN MIRÓ. La xerrada fou a càrrec del Sr. Obrador. La conferència es va fer a la Sala de Cultura i estava subvencionada per la Conselleria de Cultura de la Comunitat Autònoma. Va ésser molt interessant.

Dia 29 de maig com cada any feren l'ofrena a la Verge de Lluc. Ofrena floral que cada any solen fer tota la comarca d'INCA.

El dia 2 de juny celebraren la commemoració del 8è aniversari de la 3ª Edat. Començaren amb una missa en sufragi als difunts de l'any. Hi participaren els pobles de Pollença, sa Pobla, Inca, Selva i Búger. Anaren a visitar es mercat de Sineu, dinaren a Sant Joan a "Can Tronca". Després parlà el President de la 3ª Edat, el Coordinador de la 3ª Edat de la Caixa de Pensions i el Batle de Campanet. El President de la Comunitat Autònoma de les Balears el Sr. Gabriel Cañellas va dirigir la seva paraula.

Dia 12 organitzaren a la Sala de Cultura una obra de teatre, la representà l'agrupació Murera; es titulava "La viuda consolada". Agradà molt a tots els assistents. Aquesta obra estava subvencionada per la Comunitat Autònoma de les Balears.

El dia 30 tornaren partir a Alaró, Sant Marçal... Com sempre acabaren amb un bon dinar i un bon ball. Totes les activitats de la 3ª Edat s'acaben així.

EL CONSELL DE PASTORAL

A acabat l'estiu i tot es torna a posar en marxa; els excursionistes del Consell de Pastoral, comencen el nou itinerari el dia 17 d'octubre. Van a les coves de "Can Sion". La partida de cada excursió sempre és a la plaça Major i a les 9. Aquestes excursions estan obertes a tothom.

MANS OBERTES

L'associació d'Acció Social i Família "Mans Obertes" va organitzar el passat 3 d'octubre una conferència per explicar com es pot fer un testament. L'acte es va celebrar a la Casa de Cultura on es varen reunir un gran nombre de persones que escoltaren amb atenció tot allò que es deia. A l'acte hi assistí na Raimunda en representació de la vice-presidenta del Govern Balear i la conferenciant Saturnina Diez.

ASSOCIACIO MESTRESSES DE CASA NUREDDUNA

Ara que han deixat passar l'estiu les Mestresses de casa comencen altra vegada les activitats. Dia 5 d'octubre es va començar el curset de brodats, i dia 8, el curs de ceràmica, que impartirà amb molta il·lusió, na Catalina Tortella "Tomassa".

DIARI DE MALLORCA, PREMIS LITERARIS VALL DE SOLLER

En el marc de les festes patronals de Sant Bartomeu, el grup Novetat convoca des de fa set anys

els premis literaris, Vall de Sóller. Davant un jurat format pel poeta Miquel Bota Totxo, el crític literari Jeroni Salom Pons, l'escriptor Jordi Nata i Valdiu, el poeta Pere Rodríguez Mir, i la batlessa de Sóller Isabel Alcover, es van entregar dia 24 d'agost els diversos premis d'un total de 200 obres presentades a les diferents categories. En el premi de glosa "Pau Sarol" els guanyadors varen ser: Margalida Amengual "Company" de Campanet i Jaume Fuster Alcina de Cala Ratjada.

NOUS LLIBRES DE TEXT

L'editorial Anaya ha publicat dos llibres de text per a Cicle Inicial especialment creats per als infants de les Illes Balears, sota el títol de **Lluerna**. Dos dels tres autors són campaneters: Jaume Ordines (A) Beato i Caterina Valriu (a) de Son Puput, els quals hi han introduït múltiples referències al nostre poble i el seu entorn, entre les que destaca una lliçó amb el títol "Anam al Puig de Massana", on podeu veure dibuixats el camí, la façana i la tafona de la possessió.

LLIBRE DE CONTES

Caterina Valriu -també coneguda amb el nom de **Catalina Contacontes**- que viu des de fa anys a Campanet, ha publicat conjuntament amb Elisabet Abeyà un llibre titulat **Per fat i fat, contes per tornar a contar** (Ed. Moll). L'obra és un aplec de contes populars i té l'objectiu d'ajudar a pares, educadors i bibliotecaris a no oblidar el vell art d'explicar històries als més petits.

Rafel Capó Palou

— PINTURA I DECORACIÓ —

Joan Reïnés Buades

Sant Miquel, 93

Costa i Llobera, 1 - 2n E.

07310 CAMPANET

TEL. 51 69 92 51 62 68

ADVERTIMENTS:

La revista CAMPANET

va fer a saber al número 67

que s'accepten articles d'opinió.

**També acceptem, glosses, poemes, comiats
etc.**

**Sempre que estiguin escrits amb la nostra
llengua i firmats**

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE DE JOAN BUADES SOBRE L'EMIGRACIO

Diumenge dia 26, dins el marc de les festes de Sant Miquel, es va presentar el llibre de Joan Buades "L'emigració de campaneters a Amèrica en el segle XX" el qual constitueix el volum quart de la col·lecció "Pla de Tel" que fa uns quatre anys va posar en marxa l'Ajuntament de Campanet.

En paraules del propi autor, el llibre vol recuperar una pàgina de la nostra història local, que s'emmarca dins el gran procés emigratori del

món mediterrani occidental cap als països d'Amèrica Llatina.

Després d'una breu introducció del regidor de cultura, intervingueren en Sebastià Serra -que ha prologat el llibre-, el qual va parlar sobre el fenomen de l'emigració mallorquina a Sud-Amèrica, i el propi autor, que va agrair la col·laboració de tots els emigrants que l'havien informat. El batle va tancar el torn d'intervencions recordant el sentit de la col·lecció "Pla de Tel" com a eina de cultu-

ra per al nostre poble. Tot seguit es va regalar un exemplar a tots els emigrants que assistiren a l'acte.

La presentació es va completar amb la projecció d'una pel·lícula d'en Pere Amengual "Company" sobre campaneters a l'Argentina i amb imatges de Campanet dels anys 40.

Abans de presentar el llibre, es va inaugurar una exposició fotogràfica dels emigrants campaneters. Tant a l'exposició com a la presentació van estar molt concorregudes.

Bel Rosa Gual

ASSEGURANCES MAPFRE

Sant Miquel, 77
Tel. 51 60 47 - 51 65 32

07310 CAMPANET

DE JOVE A JOVE

A ISABEL Mª REUS

El club parroquial "Sant Miquel" és notícia des de fa un parell de mesos a Campanet. Una mostra d'això és l'article que va sortir al passat número d'aquesta revista. Per molts de motius parlarem amb na Bel Reus, la presidenta d'aquest club, perquè ens conti quins són els objectius i els desitjos d'aquesta gent.

- Per començar aquesta entrevista, ens podries contar quins foren els inicis d'aquesta entitat.

- La idea va sorgir d'una sèrie de pares, els quals tenien el suport del rector de Campanet, Antoni Gómez. Des del principi aquesta entitat va tenir l'ajuda dels joves de confirmació, però posteriorment altres joves de Campanet també s'han oferit per fer realitat aquests projectes. La idea i objectiu principal del "Club Parroquial Sant Miquel" és bàsicament donar la possibilitat als nins i joves d'experimentar noves maneres de divertir-se dins un grup d'esplai.

- Quines són les activitats que duis a terme en aquest moment?

- A partir d'ara el club estarà obert els caps de setmana. Els dissabtes hi haurà una sèrie d'activitats organitzades, tal com són: taller de fang i preparar una obra de teatre i un play-back que es representaran per Nadal. A més d'això els divendres i els diumenges el club estarà obert per aquells que vulguin jugar a pin-pon, futbolín, escacs, escoltar música, llegir o simplement fer una "xerradeta". Pel futur pròxim tenim pensades altres activitats per dur a terme a l'aire lliure, però de tot això ja en sabreu noves quan estigui ben decidit.

-Bé, ara que tenim una idea general del què és el club parroquial, ens agradaria saber quina és la teva funció com a presidenta?- Les activitats que jo realitzo són les mateixes que les que fan els altres. Jo som la presidenta simplement per raons bu-

rocràtiques.

- Quin és el nombre d'associats que teniu en aquests moments?

- Al club hi ha unes 170 persones inscrites amb unes edats compreses entre els 4 i 5 anys fins a la cinquantena. Amb això no volem dir que hi hagi límits d'edat.

- Pensam que veus amb bons ulls les activitats que es realitzen, quins són els aspectes positius que t'ú més destacaries?

- Nosaltres pensam que totes aquestes activitats ajuden a fomentar la convivència, els jocs d'equip i la seva organització i les relacions amb els grups d'iguals.

- Sabem que a tú t'agrada el món

del bàsquet i que de fet el practiques, t'agradaria que el grup d'esplai tengués activitats enfocades cap a aquest esport i cap a tots els esports en general?

- Per una part crec que seria una bona idea, però per l'altra pens que ja hi ha entitats que s'encarreguen de dur a terme aquest tipus d'activitats.

Gràcies Bel per les teves aportacions i a tot el grup per les tasques que duis a terme. Des de la revista de Campanet vos volem engrescar a seguir. Sort!

Jerònia Beltran
Magdalena Alzamora

BALLS, REVETLES I FESTES AIXÍ M'HO CONTA MADÒ JOANA AINA BISQUERRA "BIELA"

Antigament les festes de Campanet tenien un caire diferent a les d'ara i era perquè n'hi havia poques. Malgrat la gent no tengués molts medis per celebrar festes, ho feien, però de manera més simple. Des de sempre la gent ha manifestat les alegries entre festes i disbauxes; i d'una manera espontànea cantaven, ballaven i es divertien.

La nostra història de Campanet ha anat passant també entre balls, revetles i festes, així ens ho conta màdo "Biela".

Joana Aina Bisquerra té 83 anys, és vidua amb tres fills: na Catalina, en Pere i en Biel; ella n'està molt orgullosa dels seus fills, i sempre ha estat una dona conformada i ha sagut adaptar-se a qualsevol esdeveniment. Té molt bona memòria i, a poc a poc, em descriu com han anat evolucionant les festes de Campanet al llarg de quasi tot un segle.

BALLS DE FIGUERAL

A principis de segle, celebraven algunes festes. Solien fer ses festes de Figueral que eren a s'estiu, quan sa gent vivia a ses casetes per engreixar es porcs. Moltes vegades a les vetlades, organitzaven balls a damunt s'era, (estava aprop de sa caseta) encenien un fogueró, tocaven es corns perquè tots es veïnats compareguessin, i junts ballaven i es divertien. Es balls eren jotes i boleros, ballava tothom, homes i dones; era una manera de galenteria convidar sa dona a ballar; bots i cabrioles i algunes grapades... Es sentit des ball sempre ha estat es mateix, però de diferent forma. Sa música la feia sa gent mateixa, cantaven i tocaven lo que tenien a mà, i no pensis que fes falta res més; tot anava beníssim i ens divertíem molt.

No solíem vetlar molt; en aquelles hores anàvem tres hores de sol més adelantats que ara. Sa gent s'aixecava a trenc d'auba i ben dejorn se colgava. No teníem grans aspiracions, tenir menjar per viure era sa cosa més importan en aquell temps.

FESTA ONOMÀSTICA

Llavors no era costum celebrar sa festa dets anys. Celebràvem sa festa des seu sant; sa gent ho preparava amb molta il.lusió. Anaven a "brufar" en ets amics i ells donaven algunes galletes fetes seves i una copeta de vi dolç.

Francisca Bisquerra (Biela), any 1.916.

Un dia de festa. Any 1924

D'esquerra a dreta: Isabel, cunyada de Margalida "Colom", Rafel "Capitaner", Margalida "Riber", Antoni "Colom", Miquel "Passol", Antònia "Ca's Saboner", Siòn "Tintorer".

Vestit de festa. Pere "Kic"

Devers ets anys 40 enviaven postals a sa mateixa gent que s'anava a "brufar".

A hores d'ara tothom fa festes molt sovint, per tal cosa no s'assaboreixen tan a gust ses festes assenyalades. Ara sempre tenim una excusa per celebrar-ne: batiaments, comunions, anys i balls per tot arreu.

ELS REIS

El dia 6 de gener, jo de joveneta, sempre vaig veure sa representació dels Reis a sa plaça Major. Feien s'obra a damunt un cadafal de fusta, era devers ets anys 1924 més o manco, fins l'any 1948. Va arribar a ser una tradició. Posteriorment s'han tornat recuperar els Reis; es Vicari de Campanet Agustí Serra, devers l'any 1957 els va fer tornar posar en escena a damunt s'esplanada de l'església. Últimament, s'han tornat representar gràcies a en Joan Alcover "Covoner" i s'han representat a dins l'església.

SANT ANTONI

El dia 17 de gener feien sa festa de Sant Antoni, era una gran festa, i de precepte. Es dematí feien l'ofici solemne; venia un predicador extern, tot ben plantat, i amb so bonet posat pujava a damunt sa trona i feia un bon sermó. L'església s'omplia de gom a gom de gent mudada. Es dies de

Miquel "Murtó", Miquel "Palat", devers l'any 1930.

feita, sa gent s'engalanava; ses dones es posaven ses fal-des amb rebossillo es gipó amb sa botonada d'or, i es cordoncillo, i a presumir s'ha dit; ses dones sempre hem estat estufades.

Es capvespre feien ses beneïdes i ses corregudes de cavalls. Sa gent agrupada a sa plaça, esperava per veure s'acte. Es capellà amb el solpasser beneïa tots ets animals i tota sa gent. Després passaven es cavalls tots enramellats. Ets homes que colcaven tiraven de ses riendes perquè es turassin i caminassin lentament; algun cavall alçava ses potes de davant i sa gent s'assustava i cridava. Era molt espectacular!

Després començaven ses carreres de cavalls. Sa gent les mirava de sa plaça, de damunt balconsi finestres de ses cases des carrer de Sant Miquel i Cantó des Carritx. Es cavalls duïen moltes cintes de colors i picarols que ressonaven entre ses potades, es crits i ses mambelletes de sa gent. Devers ets anys 1952 asfaltaren es carrers i s'acabaren ses carreres de cavalls, i a poc a poc, se festa de Sant Antoni va decaure. Fa uns quants anys que aquesta festa ha estat reviscolada per la 3ª Edat.

D'esquerra a dreta: Any 1.930.
Antònia "Pelada", Maria "Tomassa", Francisca "Ronquet"

ELS DARRERS DIES

Ses festes des darrers dies eren festes molt sonades; tot es poble hi prenia part. Eren festes! ses festes de s'any que sa gent es desmadrava i disfrutava. Feien un parell de balls aquests dies, i tothom hi anava disfressat amb sa cara tapada. A vegades ballaven es matrimoni junts sense coneixer-se; s'home demanava alguna besada a sa dona, i altres coses... pensant que no era sa seva dona. Sempre hi havia el dubte i era difícil conèixer sa parella. Ets homes regalaven rudes de caramels a ses dones i passaven sa vetlada ballant i disfrutant. Hi havia gent que sortia des botador. Més envant i amb sa dictadura den Franco, es suspengueren aquestes festes i es balls; prohibiren també anar amb sa cara tapada.

SANT VICTORIA

El segon diumenge de maig celebraven sa fira. Es dis-sabte feien completes. Es dia des Sant, es dematí celebra-ven l'ofici solemne concelebrat per molts de capellans. En aquelles hores, hi havia un privilegi especial per a sa filla

Doce rosas que bendicen
nuestras almas con su olor.
Doce rosas que te dicen:
"No te olvides de mi amor"

Postal de l'any 1.950

*D'esquerra a dreta: Any 1.944
Jaume "Socies", Pere "des Ciment", Joan "Reet", Tomeu Soreis*

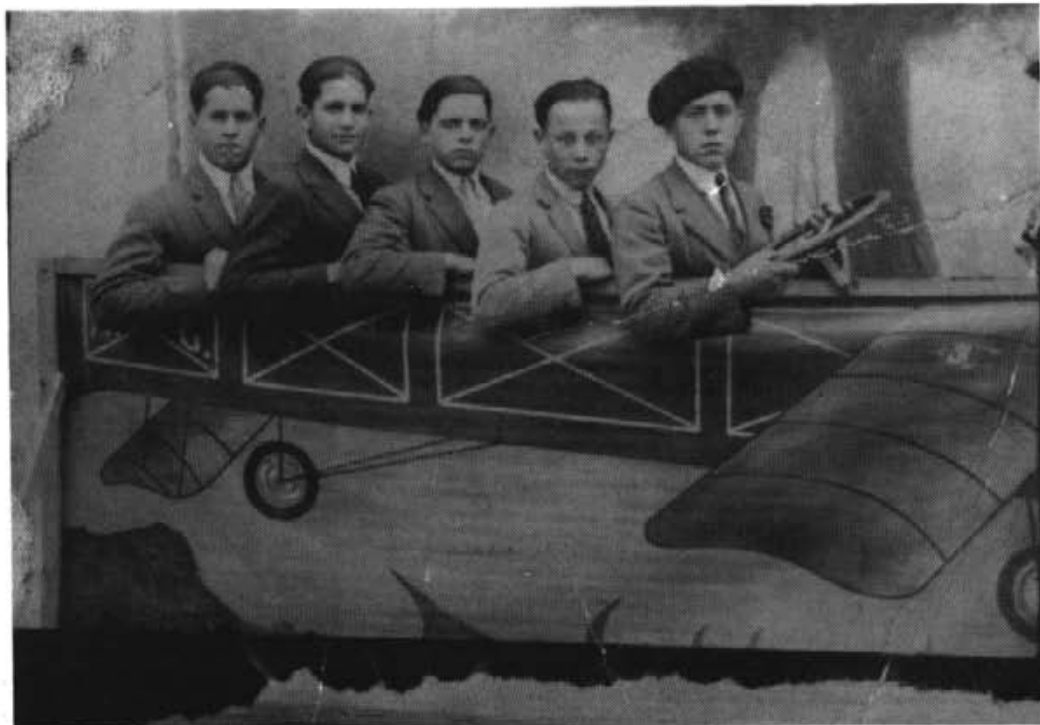
des batle (si en tenia) Sa banda de música anava a cercarla a ca seva i l'acompanyava a l'ofici.

A davant l'església, a baix de la capovallada, estava

*Festes de Sant Victorià devers l'any 1940.
En "Serigot", Miquel "Ganxeta", Jaume "Horrac"*

ple de juguetes de test: olletes, cassolins, fognets, greixoneres i siurells de varies mides. Ets infants esperaven impacients que acabàs l'ofici, contaven amb es dits de ses

*Festa de Sant Victorià.
Darrera d'un quadre, a davant
Ca Ses Monges. Any 1927
D'esquerra a dreta:
Un bujarzó, Andreu "Picolins",
Jaume "Mossenya", bujarró,
Biel "Cubet"*

Tomcu "Ferrer", Francisca "Blanca". Any 1930

mans ses juguetes que en sortir de l'església els comprarien. Sa grossa cortina des portal major, s'alçava enramellada de murta i paperines de colors. Entraven crits i renous d'alguns nins que no eren a l'ofici, i els sons de trompetes que uns infants feien sonar. Es crits des fireros dient: -Dàtils i torró, avellanes fresques-. Tot es feia irresistible.

Bar Es Club. Any 1.960

Un dia de festa. La familia des Club. En "Xeu", Pere "Co", en "Polit", Miquel "Monjo"

Es capvespre feien ball a sa plaça, jotes i boleros. Era costum que alguns joves comprassin es balls; treien ses joves que escollien o ses seves novies a ballar primer. Després sortia tothom. Sa plaça s'omplia de gent, de parelles que ballaven. Venia gent de per tot: Muro, sa Pobla, Llubi, Moscarí i Búger, venien a peu. Sa gent llavors vivia més tranquil·la, sense nervis, vivien sa festa amb molta il·lusió i satisfacció. La festa s'acabava devers les deu del vespre.

Aquesta festa es va fer molts i molts d'anys. Durant un temps es parlà de canviar-la, i més envant la transpassaren en es mes de juliol. A hores d'ara ha estat recuperada per s'Escola de Ball de Bot de Campanet.

SANT JAUME

Es dia 25 de juliol feien sa festa de Sant Jaume. Es dematí com era costum es feia l'ofici; quan sortien de l'ofici anaven a nes COS que estava a davant s'Hostal a ca s'Hort. Allà hi feien molta festa; corregudes de cavalls i altres bísties, també corrien nins i més grans i tota classe de joves. Tot això amb un bon sol que cremava es cul a ses llebres. Sa gent suava i disfrutava. Es capvespre hi havia corregudes de cintes a sa plaça, ses cintes eren precioses! n'hi havia de brodades, altres pintades a mà per ses al·lotes de Campanet.

Alguns anys feien toros. Es joves se compraven unes espanyes salons amb vetes de colors per anar en es toros. Els feien a sa plaça. A principi de segle, no hi havia cadafal encara, posaven una bota grossa enmig de sa plaça per poder amagar-se si es bou envestia. Enrevoltaven sa plaça de carros i sa gent a damunt, mirava es toros. També feien ball; jotes i boleros. Venia sa banda "La Misericordia". Llavors hi havia pocs medis de transport, i venien a peu o en carro. S'Ajuntament, repartia es músics a cases particulars per anar a dormir-hi i l'endemà partien cap a ca seva. Venia també sa banda d'Inca. "Es Regiment" i sa de Selva. Llavors formaren a Campanet sa banda des mestre Abdon "La Union". Feien un cadafal de fusta i hi tocaven a damunt. Feren es cadafal de balustrada devers els anys 1930.

En aquelles hores ja es començava a sentir parlar de ball d'aferrat o d'orguestres. Te contaré una anècdota perquè vegis com anava tot això. Es meu germà que era molt passejador, un any va anar a sa verbena de Felanitx, llavors ja deien que hi havia bones festes; idò com te deia, ho contava a sa gent i a ets amics; se pensaven que aquest nom verbena era una berenada. Quan a Campanet parlaren de fer festes amb orguestres i balls d'aferrat va esser un escàndol, hi va haver molt de sarau, això no anava bé amb ses idees religioses; era pecat.

Devers ets anys 1945-60 canviaren ses formes de ses festes. Molta gent s'en recorda. Enramellaven sa plaça amb murta, i en tiraven per davant l'església i pes costats, també moltes paperines de colors. Es sol encalientia de debò i es trespòl de sa plaça encara no estava enrajolat i feia molta pols. L'amo Antoni "Marxando" amb sa seva mula enganxada a es seu carro i sa bota d'aigua neta, que era traginada des "Povet", anava i venia pes bell mig de sa plaça regant-la tota. S'olor de terra banyada es mesclava amb s'olor de murta i embalsamaven s'aire; tot donava una forta sensació de festa.

SANT MIQUEL

Dia 29 de setembre celebraven sa festa de Sant Miquel, es nostro Patró. Aquesta festa era tota religiosa, era molt important per a l'església i pel poble. Posteriorment va esser una festa com es altres: balls i orguestres; més envant, homenatge a la vellesa. Molts d'anys però, una forta tor-

Festes homenatge a la vellesa.
Magdalena "des Molí", Catalina "Pixa", Catalina "Maleca", Maria "Porra", any 1963

Sortida de l'ofici.
D'esquerra a dreta: Maria "Moixet", Margalida "Murtona", Àngela de "Son Perelló".

D'esquerra a dreta: Any 1.948.
Miquel "Canta", Jaume "Company", Jaume "Vives", Joan "Beato" i un bujarró.

menta banyava es Patró.

S'han fet moltes més festes sa Campanet, ball a "Es Pins", a es "Salon los Molinos", es "carrer des Molins", a "Son Pocos", a "Son Bordoi" i molts d'altres llocs.

TOROS A SON BORDOI

A Son Bordoi s'hi han fet unes quantes vegades Toros. Enrevoltaven sa plaça amb camions, i sa gent a damunt mirava torejar. Es toreros sortien a rotlo i feien tot quan

sabien; eren aficionats ets externs que venien; també n'hi havia de Campanet que sortien a torear. L'any 1963 feren una corrida de toros molt espectacular. Hi va haver una gentada. Després d'haver mort es toros, varen vendre sa carn per pagar ses despeses.

FESTES ACTUALS

Les festes han evolucionat molt, i de cada vegada s'han fet més actes i s'hi han afegit més dies per poder gaudir d'elles. Actualment a la festa del segon diumenge de juliol es fa una setmana de festa. Aquesta determinació fou del batle Gabriel Mairata "Raïssa". L'any 1973, quan inauguraren la plaça de Son Puça, foren ses primeres festes que tengueren una setmana d'actes culturals. A hores d'ara segueix aquest sistema o assimilar, sempre millorant i anat endavant. És una setmana dedicada a tothom; nins, joves, grans i vells per divertir-se i enriquir-se.

Ara hi ha molts medis i tota la gent es pot divertir a la seva manera sense mai perdre aquell sentit festós que també té la vida.

Antònia Bennàsser i Capó

REMEMBRANÇA

per Antònia Bennàsser i Capó

La gent de Campanet i el poble es vestien de festa. Els carrers eren emplegats i tots lluïen de debò; formaven unes tirelles en zigazaga que el respall de la granera havia anat fent quan la madona la feia anar i venir. El sol havia encalentit la terra i la pols s'alçava amb el caminar de la gent, per tal cosa, les dones granaven i regaven les carreteres.

D'esquerra a dreta: Maria "Ponsa", Margalida "de Gabelli", Bel "Covonera", Magdalena Joana "Melis", Catalina "Paloni", Margalida "Tintorera", Magdalena "Tintorera". Any 1960.

Els portals estaven oberts de bat a bat, les cortines anaven i venien, guaitaven al carrer mogudes pel vent, deixant passar l'oloreta del sofrit de la paella o del rostit que amb tant d'esment cuinaven les nostres mares o padrines. Un bon dinar de festa que assaboriem tots. Molta gent, el dia de festa, feia gelat amb la bombeta seva o amb la del veïnat; comanaven una rova de gel a "cas Bort" i anaven a

Maria "Porra", Magdalena "Hostelera".
Any 1958

cercar-la a les deu del matí; l'embolicaven a dintre un sac ben gruixat i la s'enduien a ca seva ben de pressa perquè no es fongués.

REVETLA

A totes les festes populars feien la tradicional revetla. L'orquestra "Vasconia" que posteriorment va es- ser "Canadà" estava en el seu esplendor; tocaven cançons romàn- tiques que agrada- ven a tothom;

a la gent jove i més gran. Aquella nit era molt especial, com si fos encantada.

Els nins perseguïen les nines voltant la plaça i l'església entre la gent gran que es passejava. Ens pegàvem pilotades amb les pilotes de serradís que tenien elàstic. Era la primera jugueta que tots solíem comprar. L'elàstic s'allargava tot quan volíem, segons la força que li donàvem quan la tiràvem; algunes vegades, però, es rompia l'elàstic i... adéu pilota. Tiràvem pedres fogueres a terra i feien xispes de debò, compràvem també mistros de fer pets, amb els quals ens fregàvem les mans que quedaven il·luminades quan ens les miraven a la fosca. L'olor a pólvora quedava profundament extasiat en aquell aire teb de l'estiu. Els al.lots ens convidaven a tirar amb una carabina al "tiropixon" apuntàvem a unes bolles de colors; si les feríem a totes, regalaven una botella de cava barata i si no, teníem les bolles que havíem ferit, eren totes esmorrallades, però les trobàvem ben bones. Les casetes dels firers feien una olor molt peculiar; es mesclava l'olor de la mercaderia amb la de pixum i desprenia un tuf...

A davant ca ses monges, algunes vegades, hi col·locaven unes barques. Pagaven una pesseta per un viatge; a cada barca podien ser dos. L'amo ens pegava la primera empenta i després nosaltres mateixes ens donàvem força; començàvem a poc a poc i... venga remenades de cul! aviat la barca s'enlairava i arribava a anar ben amunt. Quan disfrutàvem de l'altura i d'aquell aire fresc, sentíem la primera frenada, les nostres cares rioleres s'entristien perquè el vol s'acabava. En aquell rodol sempre hi havia al.lots que miraven a l'aire per veure les falces de les nines quan s'alçaven; poc ens importava, la nostra il·lusió era enlairar-nos. Tots aquests jocs infantils es feien per con-

querir els me- nuts cors de ni- netes i jugàvem a ser novios per la plaça i pel costat de l'església.

Els balls es feien a la plaça, del rodol del ca- dafal fins el bordó de la vorera dels arbres, era tancat amb una vall de fusta i ple de gent que ballava i mirava ballar. La gent que es passejava no eia el ball ha- vien d'entrar dintre el recinte i pagar. Els nins i nines solament guaitàvem per entre les barres

de fusta. La música i els cants ressonaven i es perdien entre el soroll dels crits dels al.lots i les rialles de la gent gran que gaudia de la festa. Tothom es passejava voltant la plaça i també l'església.

Venien molts de joves externs, era el temps de les motos (Vespas i Lambretas) per fer noves conquestes. Demanaven a les al.lotes: -Em permetes d'acompanyar-te una volta, senyoreta?- Si agradava la companyia aguantaven tota la vetlada i a vegades es feien novios; si no agradava molt, a la primera volta, el marxaven. Era molt divertit! Alguna vegada se sentia l'esclafit d'alguna bufatada a la cara d'algun curiós, que havia allargat la mà cap a alguna al.lota i aquella, no ho volia. El jove si tenia vergonya, s'esfumava i es perdia entre la gent; si no, es barallava i feia un escàndol.

Aquelles nits de revetla i de festa tenien un misteri especial. Moltes il·lusions es perdien aquella nit, com es perdien els globus de colors dins l'espai. Altres es realitzaven i gaudien de la joia.

(Aquest article és publicat dins el marc del conveni signat entre l'Associació de la Premsa de Mallorca i la Conselleria de Cultura, Educació i Esport del Govern Balear)

D'esquerra a dreta: Antoni "de S Hostal", "Curco", Pep "Monjó", Joan "Portell", Damià "Fideuer", Jaume "Melis". Any 1960

LA RODA DE L'ANY: SETEMBRE I OCTUBRE

El mes de setembre, a les nostres terres, fa de pont entre l'estiu que se'n va i la tardor que ja s'anuncia. Els dies es comencen a escurçar i a les nits ja refresca, però a molts d'indrets encara celebren el sant patró de l'estiu, mentre que a d'altres ja senten olor de fires.

Al camp, el setembre hi ha molta de feina, ja que la terra -abans de preparar-se per a la llarga dormida de l'hivern-, acaba de donar els fruits que ha assaonat amb el sol de l'estiu. Cal acabar de collir les ametlles i començar a collir les garrofes que hauran augmentat de pes amb les primeres pluges. És temps de figues i, antigament, la collita d'aquest fruit que consumeixen les persones i els animals ocupava bona part de les tasques camperoles:

"Ses figueres acaben de madurar ses figues primerenques i comencen ses tardanes, que són ses millors: ses bordissots negres i blanques, ses paratjals... P'es setembre hi ha sa plena des secar ses figues, i per tot no veuen més que canyissos an es sol, i veis sequers per tot arreu. I per un vent veis estols de vermadors i de vermadores, i per un altre vent estols de figueralers i figueralers. Oh quin temps més divertit que és es Setembre!"¹

Maduren, també, les magranes i les figues de moro, que alegren amb els seus vermells les tanques que hi ha prop de les cases de possessió, i altres fruites com els co-

donys, els caquis, les atzeroles i més envant els gínjols, les nous i les nesples. A la vinya ja poden vermar, diuen que va bé començar en quart creixent. I a l'hort trobam a punt tota classes d'hortalisses per fer unes bones sopes.

El setembre és un mes de marededeus, el dia 8 es celebra la Nativitat de la Nostra Senyora, que era coneguda a la pagesia com la *marededéu dels missatges*, perquè aquest dia acabaven els contractes que amos i missatges havien establert de paraula i ambdues parts restaven lliures per decidir si seguien o no el tracte. A molts de pobles de Mallorca són les festes (a Costitx, Banyalbufar, Lloseta, Maria, etc.) i se solen fer els primers botifarrons.

El dia 12 és la Mare de Déu de Lluc i diuen que és bo per a les pastures i els anyels petits que ploqui entre aquestes dues marededéus. Per celebrar aquesta festa molts de pobles pugen a Lluc a honrar la Verge. El primer diumenge és la Festa de la Beata a Sta. Margalida, on -entre dimonis, trencadissa de gerres, carrosses i bulla- es rememoren episodis de la vida de la santa mallorquina. Hi ha una bella tradició que fa referència al dia 26, festa dels Sants Metges Cosme i Damià. Diuen que antigament els metges no visitaven aquest dia per tal d'honrar els seus patrons, i que cap malalt no moria a causa de no haver es-

tat degudament atès, ja que els sants protegien els malalts i feien per ells més del que podien fer els metges. El mes es clou amb les festes de Sant Miquel -patró de Campanet, però també de Calonge i de Sant Miquel de Balansat d'Eivissa- que marquen l'acabament dels treballs d'estiu. Aquest dia es commemora l'aparició, el s. VIII de l'arcàngel Sant Miquel a terres de Normandia, on avui s'aixeca l'abadia de Mont Saint Michel.

I arribam a l'octubre, quan els cellers estan en plena activitat, perquè és l'hora de fer vi. També de començar a trencar i salar les primeres olives i de collir el safrà, millor ben dematí. Al jardí es comencen a sembrar les cabeces que, mesos després, ens anunciaran la primavera, als pinars i les garrigues neixen els esclata-sangs i les girgoles, mentre els caragols comencen a treure la banya. Per tot se sent la piuladissa dels ocells que vénen a passar l'hivern entre nosaltres: les cegues, els sordais, les guàtleres d'Alger, els tords, els estornells, les juies i les titines.

Octubre és temps de fires, se'n fan a Alcúdia, a Porreres, a Santanyi, a Inca i a altres llocs. Les fires eren el punt d'encontre anual entre la gent de la pagesia, el moment de vendre i comprar, de segellar tractes, de comprar els adreços per a les al.lotes que s'havien de casar, de completar el parament de les cases, de preparar el rebost per a l'hivern. Avui han perdut bona part d'aquell sentit, però perviuen com a festa, com a mostrador de nous productes, com un espai lúdic de relació social.

A mitjan octubre trobam una antiga festa que semblava somorta i que reprèn amb nova força. És el dia de les Verges, quan es commemora la immolació Sta. Úrsula i les Onze Mil Verges, advocada de les donzelles. Revetlla de serenates i portals endomassats, temps de brufar amb bunyols i vi dolç la juvenesa de les al.lotes, de declarar o d'encetar amors i devocions.

El setembre i l'octubre són mesos propicis a les festes de nou encuny: la del Meló a Vilafranca, la del Botifarró a Sant Joan, la del Bunyol a Petra, la festa del Vermar a Binissalem i la del Sequer a Llorito. No crec que, en nom del purisme, calgui rebutjar-les, són signes que indiquen que el poble és viu i capaç de seguir inventant motius de reunió i de bulla. I el final de l'octubre, amb els primeres freds ens du, també, la desaparició dels petits insectes que tant ens fan la punyeta a l'estiu, perquè com diu l'adagi:

Quan l'octubre està finit,
mor la mosca i el mosquit.

Caterina Valriu

¹ "Es dotze mesos i ses dues jaies" *Rondaies Mallorquines* tom. XXI, Ed. Moll (pàg. 106)

B A R
CA'S RETO

GELATS I TAPES VARIADES

DESIMPER
Productes de neteja

C/ Camí Vell d'Inca
Tels. 51 61 08 - 51 69 89

CAMPANET

POEMES I GLOSES

A MARIA ANTONIA SALVÀ

A Maria Antònia Salvà
poetessa de Lluçmajor
que mon poble visitares
i els nostres camps admirares
del jardí de son Corró.
I dins ton cor t'emportares
un tresor d'emoció
que en una formosa cançó
en els teus llibres deixares.
Mirador de Campanet
així tu el nomenares
i la vista recreares
d'hermosura en tot l'indret.
Dona Catalina Costa
que va ser la teva amiga
era la dona més bona
de la costa mallorquina.
A l'ombra del teu parral
que bé cantes presonera
ni pinsà ni cadenera
he sentit res mai igual.
Si jo pogués abastar
un poc de ta saviesa,
llavors podria cantar
a la més gran poetessa.
Tota Mallorca t'admira
i al teu poble has dat honor,
ets la més gran poetessa de les filles
del poble de Lluçmajor

Margalida Amengual
Campanet, maig 1989
Glosa premiada.
Premi "PAU SAROL"
Pollença 1993

A JOSEP Mª LLOMPART

Josep Maria Llompart,
gran poeta i escriptor,
t'hem fet aquest homenatge
per la teva gran labor.

Et mereixies molt més,
has estat gran lluitador,
defensor de la nostra llengua
i de la nostra tradició.

Has lluitat per la cultura,
has estimat la teva terra,
te n'has anat massa prest,
no veuràs mai més la serra.

Sempre va ésser un senyor,
amb la teva barba blanca
semblaves un patriarca
i ara sols ens queda tristor.

Margalida Amengual i Bisquerra.

L'AMOR QUE HA ARRIBAT

I què vol dir per què?
Jo, fins fa poc, era un carbó mig apagat
que ha aguantat, nit i dia, amb l'esperança
de què no arribassis massa tard
i tan sols trobassis la cendra, encara calenta,
però que ja no pren, i només em poguessis escampar
com un alè que ve del més endins.
Per fi has arribat!
Quasi ja no t'esperava.
Ets com un vent nascut de dins la mar
i jo, tragent espines del meu cor mig mort,
m'he encès com una rosella dins un camp de blat.
Tu, amb el teu somriure, les teves mans tan delicades
i els teus ulls tan nets que, de tant en tant, brillen
com a diamants ben tallats, dia i nit,
afegeixes sempre qualche tronc per tenir-me deixondit.
Tanta sort que per fi has arribat!

Onofre Truyols

BAR SA GALERIA

Tapes variades

Pl. Major, 4

Campanet

LA NOSTRA BIBLIOTECA

AGRICULTURA I RAMADERIA

Campanet ha estat fins fa poc un poble que ha viscut eminentment de la pagesia. Una bona part dels majors s'han dedicat quasi sempre al camp. La tradició rural és forta i tots des de petits hem sentit i hem après dites i refranys que eren doctrina a aplicar a les feines agrícoles.

Ha estat un aprenentatge natural el fet d'arribar a dominar els coneixements que feien d'un pagès.

La biblioteca serà en aquest apartat que tractam avui més que res un complement per als qui vulguin contrastar o enriquir els seus coneixements, o també potser, una ajuda per als no iniciats que no disposin de cap assessor.

L'apartat d'Agricultura i ramaderia ocupa en aquests moments un armari d'una estanteria i està compost de 40 llibres -25 d'agricultura i 15 de ramaderia-.

Dins el tema agrícola ens hem fixat amb un llibre completíssim i rigorós que es diu **Horticultura herbàcea especial** del catedràtic Josep Vicent Maroto. Hi podem trobar informació sobre qualsevol hortalissa, fins i tot fongs com són els xampinyons. De cada hortalissa l'autor en fa una descripció botànica, després parla de la preparació del terreny, sembra, conreu, plagues i malalties, i finalment de la recolecció i conservació. Posteriorment de cada vegetal en dona una extensa bibliografia.

Una altra obra genèrica és **Agricultura pràctica** que extén el seu camp d'estudi als cereals, llegums, plantes medicinals i aromàtiques, arbres fruiters, arbres tropicals...

Quant a llibres més específics hem cregut convenient ressenyar:

Agrios. Un complet estudi sobre tarongers, llimoneres i poncins. Amb una pràctica guia de fotografies en color sobre les malalties i carències més freqüents d'aquests arbres.

Dos llibres també actualitzats són: **Guia pràctica del melocotonero y**

Leandro Ibar

CULTIVO DEL
aguacate

CHIRIMUYO
mango

PAPAYA

Cultivo de coles, colifores y brocolis. I finalment per als qui els interesen els cultius d'arbres tropicals, tant de moda darrerament, hi ha **Cultivo del aguacate, chirimoyo, mango y papaya.**

Quant a la ramaderia destacar **Ganaderia pràctica.** Aquest tom no és tan interessant com el seu homònim d'agricultura, però així mateix vos hi podeu informar sobre vaques, conills, gallines... producció de pells, inseminació artificial...

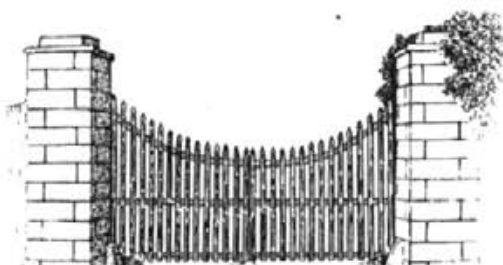
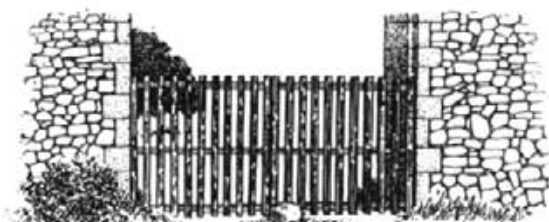
Quant a deficiències d'aquest estant convendria remarcar l'absència

de llibres d'agricultura biològica, agricultura que s'està imposant cada vegada més, pràctiques de la qual moltes ja han estat usades des d'antic a Campanet i que ara reviu, però que seria interessant tenir alguns manuals de consulta. Un de senzill però prou interessant és **Pequeña enciclopedia de la horticultura biològica** de El País-Aguilar.

Res més. Bon profit. I al pròxim número una altra secció. Visítai la biblioteca!

Miquel Pons.

RECUPEREM LA NOSTRA FESOMIA

TALLERS REYTO

DAMIÀ REYNES 'FIDEUER'

Electricitat de l'automòbil
Injecció - Benzina
Posta a punt

Compra i venda vehicles d'ocasió garantitzats

Cardenal Despuig, 12 Tels. 27 58 26 - 41 67 55
07008 PALMA - MALLORCA

Dra. MAGDALENA BENNASAR MOJER

TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS S.A.

C/ Menorca, 3

Tels. 73 03 45/46

73 88 43/44

07011 PALMA DE MALLORCA

Dimarts i divendres

de 5 a 8'30 tarda

Juny, juliol i agost

C/ Fadrius, 28-1'

Tel. 86 20 92

07420 SA POBLA

BONA CUINA

LES ESPICIS I LES HERBES AROMÀTIQUES

Com ja varem dir, seguirem xerrant de les herbes aromàtiques i les espícis. Vos proposam a continuació, algunes receptes per practicar davant dels fogons.

EL ROMANÍ

És una planta molt abundant a la nostra illa. Els grecs i romans la consideraven herba sagrada i creien que reforçava la memòria i el cervell.

El llegum és més digestiu si se l'hi afegeix un brot de romaní.

CONILL AMB HERBES

1 conill
2 alls
1/2 l. de vi blanc
romaní, tem, llorer, pebre bó, sal.

Sofregir el conill amb poc oli, afegir la sal, les herbes i les espícis. Deixar coure uns minuts i després tirar-hi el vi.

Deixar coure fins que s'hagi evaporat quasi tot el líquid.

ESTOFAT DE BOU

700 gr. de carn de bou
2 cebes

500 grs. de xampinyons
1/2 l. de vi blanc
romaní, sal i pebre bó.

Sofregir la carn a troços. Retirar-la i en el mateix oli sofregir la ceba picada i els xampinyons. Coure uns minuts i afegir el vi i el romaní. Tornar-hi posar la carn i deixar al foc fins que la carn sigui cuita.

LA CANYELLA

És una de les espícis més antigues, ja era coneguda al 1200 abans de Crist. Es cultiva a Àsia i sobretot a Ceilan.

La canyella és l'escorça del tronc i les branques de l'arbre. Es talla en tires i es deixa que s'eixugui al sol, les tires s'enrotllen sobre elles mateixes, formant petits tubs.

POMES CONFITADES

6 pomes madures
1/4 de litre de nata pujada
mantega, sucre, canyella

Traieu el cor a les pomes, dins el forat que us queda, posau-hi una bolleta de mantega, espolsau les pomes amb el sucre i la canyella en pols i posau a coure al forn. Quan

ja són cuites i han refredat, decorau cada poma amb un poc de nata.

GREIXONERA DE BROSSAT

500 gr. de brossat
200 gr. de sucre
6 ous
1 dl. de llet
la ratlladura d'una llimona
canyella en pols

Mesclau tots els ingredients ben mesclats, untau de mantega una greixonera que pugui anar al forn i vesar-hi la mescla.

Deixar coure uns 30 minuts.

SORBET DE CANYELLA

1 xarop de 3 dl. d'aigua i 200 gr. de sucre
2 brots de canyella
1/2 litre de nata pujada
Fruita fresca per decorar

Feu coure el xarop amb la canyella esmicolada uns 10 minuts a foc molt suau. Tapau i deixau reposar unes hores.

Colau el xarop i mesclau suauament amb la nata pujada, posau a congelar. Decorau amb petits troços de fruita.

BAR 3^a EDAT

Dinars i sopars

Tapes i plats variats

C/ Llorenç Riber, 6

ESTANC

Papereria i llibreria

CATALINA BARRERA

Tel. 51 61 82

AGENDA DE LA VILA**NAIXEMENTS**

-Catalina Capellà Payeras, filla d'Antoni "Sedes" i M. Magdalena "Amer" (16 juliol 1993).

-Maria Caldés Pons, filla de M. Dolors "Pansa" i Joan, de sa Pobla (6 agost 1993)

-Joan-Agustí Bennassar Zambrana, fill de Joan "Porret" i M. Antònia (8 agost 1993)

-Antònia-Aina Frontera Cerdà, filla de Maria "Rosa-Pepa" i de Vicenç, de Mancor (9 agost 1993)

-Margalida Picó Pons, filla de Jaume, de Muro, i Margalida "d'Ullaró" (30 agost 1993).

-Santa Henkel Martorell, filla de Bàrbara-Isabel "Beia" i Andre, d'Alemanya (31 agost 1993).

MATRIMONIS

-Miquel Llabrés Marimon "Comte" amb Sebastiana Muntaner Crespí (17 juliol 1993).

DEFUNCIONS

-Antònia Socias Sampol "Xeremiera", de 79 anys (17 agost 1993)

-Antoni Beltran Femenia "Xorquet", de 73 anys (25 agost 1993).

-Joana-Aina Fons Bergas "de Santiani", de 89 anys (26 agost 1993).

C.E. CAMPANET**FES-TE SOCI****BAR ES CLUB**

Pl. Major, 25

Tel. 51 60 48

Campanet

VILANOVA — 1: PAPERERIA

VILANOVA — 2: LLIBRERIA

VILANOVA — 3

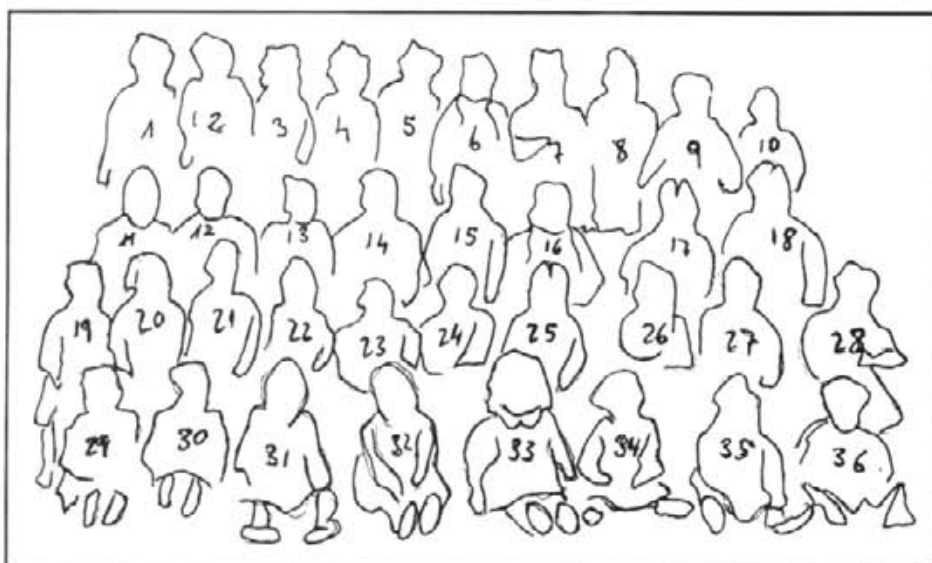
MOBLES OFICINA

50 28 80 - 50 55 32 - 50 42 29

INCA

CONTRAPORTADA

- Nº 01 - Joana Picolina
- Nº 02 - Paula "Llovetina"
- Nº 03 - Ana Mari Martínez
- Nº 04 - Antònia Gomila "Serrera"
- Nº 05 - Margalida "Coixina"
- Nº 06 - Francesca Capellà "Foradina"
- Nº 07 - Magdalena Mairata "Rosseta"
- Nº 08 - Catalina March "Paloni"
- Nº 09 - Margarita Feito
- Nº 10 - Francesca March "Paloni"
- Nº 11 - Margalida Mascaró "Porreta"
- Nº 12 - Magdalena "Simona"
- Nº 13 - Catalina Siquier (Cerdana)
- Nº 14 - Bel de Son Grau
- Nº 15 - Bel (Capell passat)
- Nº 16 - Catalina March (Sabatera)
- Nº 17 - Margalida Palou (Des Bosc)
- Nº 18 - Maria Capó (Des Triquet)
- Nº 19 - Catalina (Tomeva)
- Nº 20 - Francesca Florit (Floreta)
- Nº 21 - Magdalena Ribera
- Nº 22 - Margalida "Llovetina"
- Nº 23 - Margalida Tugores (Llobera)

- Nº 24 - Elionor Siquier (Cerdana)
- Nº 25 - Apolònia (Murera)
- Nº 26 - Margarita Bestard
- Nº 27 - Antònia (Joliana)
- Nº 28 - Joana (Xidoa)
- Nº 29 - Francesca Mestre
- Nº 30 - Bel Gual (Roderia)
- Nº 31 - Mª Teresa Radua

- Nº 32 - Maria Mateu (Roderia)
- Nº 33 - Francesca Buades "Riber"
- Nº 34 - Margalida Barrera (Pereona)
- Nº 35 - Margalida "Morell"
- Nº 36 - Bel Alcover (Covonera)

Any 1955-56

NOVES INSTAL·LACIONS DEL CENTRE AUTO

CENTRE AUTO; El seu Concessionari OPEL d'Inca, li dona la benvinguda a les seves noves instal·lacions.

Amb les més innovadores solucions per a posar el seu OPEL en plena forma, amb un expert equip tècnic que coneix el seu OPEL com ningú.

Per suposat amb una àmplia exposició amb tot l'últim de l'OPEL. Vengui a la gran estrena d'OPEL.

Tot una estrena, amb més de 2500 m².

Amb tota la nostra atenció

L'ESPERAM

**Benvingut a
la gran estrena
de l'OPEL**

CENTRE AUTO, S.A.

Avda. General Luque, 393. Tel. 88 01 89. INCA (Balears)

A CA SES MONGES

